

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

محمد شریف منصور و افزوده پورتال
۳۱ جولای ۲۰۲۱

شریف منصور

زباله و انواع آن

متأسفانه آمار تولید زباله در افغانستان و جهان بسیار وحشتناک است، وحشتناک تر آن که این زباله ها برای تجزیه شدن به مدت بسیار زیادی احتیاج دارند.

برای تجزیه قوطی های فلزی نوشابه به صد سال زمان نیاز است، شیشه ۴ هزار سال طول می کشد که تجزیه شود و تجزیه کاغذها و یا روزنامه ها بین سه تا دوازده ماه را در بر می گیرد. (۱)

اداره محیط زیست در سال ۹۷ هشدار داد که تنها در کابل روزانه هفت تن پلاستیک به زباله تبدیل می شود، در بقیه مناطق کشور هم وضع بهتر از کابل نیست.

متأسفانه در بخش هایی از کشور زباله ها در محیط باز بر روی همدیگر انباشته می شوند و مدت طولانی در آنجا می مانند، این کار باعث به وجود آمدن لاروا می شود و مگس ها هم با نشستن بر روی آنها آلودگی ها را جذب می کنند و به انسان ها منتقل می کنند.

بهتر است به جای جمع کردن زباله ها در سطل های زباله بزرگ کنار خیابان ها، شهروندان زباله های روزانه را شب هنگام و در ساعت معینی بیرون بگذارند و کارمندان شهرداری آنها را جمع کنند.

نکته مهمی که شهروندان باید پیش از بردن زباله به خارج از خانه در نظر بگیرند تفکیک زباله است، یعنی زباله های خشک و تر را یک جا نگذارند و شیشه ها و اشیای نوک تیز را هم قبل از گذاشتن در میان زباله در میان پارچه ببچند تا کارمندان شهرداری هنگامی که مشغول تفکیک آنها هستند با حادثه دلخراش بریدن دست های شان مواجه نشوند. زباله ها به پنج دسته تقسیم می شوند:

□ خانگی و یا شهری

- صنعتی
- کشاورزی
- پزشکی
- خطرناک

افزوده پورتال:

با سپاس از همکار ارجمند ما آقای "منصور" که یکی از مبرم ترین مسایلی را که با تأسف به نسبت پائین بودن درک شهروندان از اهمیت آن و اهمال و غفلت آگاهانه دولت مردان وابسته و مزدور، نه تنها توجه مردم را به خود جلب ننموده و نمی دانند که با بی توجهی در مورد چگونگی برخورد و از بین بردن زباله ها، در حقیقت از طریق تخریب محیط زیست، آینده فرزندان شان را به مخاطره می اندازند، بلکه رسانه ها نیز یا اصلاً توجهی با آن معطوف نداشته اند و یا هم اگر اینجا و آنجا، صحبتی از آن صورت گرفته، سخت گذرا و ناقص بوده، هیچ گونه پیگیری در موردش صورت نگرفته است؛ فقط برای این که بحث همکار عیزی ما را در بعد دیگری تکمیل نموده باشیم، مطلب ذیل را از انترنیت گرفته تقدیم خوانندگان عزیز می نائیم تا ببینند که اولاً در جانی که سرمایه سازماندهی نموده، چگونه از زباله مصرف کنندگان استفاده می نمایند و در ثانی، مافیای نهفته در عقب زاله ها از دولت ها تا سرمایه داران بزرگ، چه میزان از آن بابت سود می برند:

تجارت بین المللی زباله

جهانی شدن به مفهوم افزایش تجارت بین کشورها و همچنین پیوستن کشورهای در حال توسعه به بازار جهانی است. این تجارت نه تنها در برگیرنده کالاهای معمولی است، بلکه شامل انواع متفاوتی از زباله ها از زباله های کاغذی بی ضرر تا زباله های سمی می شود.

بخش اعظم تجارت زباله دنیا بین کشورهای پیشرفته اتفاق می افتد، اما مقدار قابل توجهی از زباله های کشورهای پیشرفته به کشورهای جهان سوم نیز گسیل می شود. در این کشورها سه روش برای زباله ها به کار می رود: دفن، سوزاندن یا بازیافت.

به طور مثال آلمان سال ۲۰۰۰ یکی از عمده ترین واردکننده های زباله در جهان بود و بیش از یک میلیون تن زباله از ۳۸ کشور مختلف که بیشتر از همسایگان بودند مانند هلند، لوکزامبورگ، بلژیک و ایتالیا به این کشور وارد می شد. صنعت آلمان به نظر می رسد در پرداخت زباله متخصص است، اما اکنون از بزرگ ترین واردکنندگان زباله اروپایی، سوئد است. این کشور در بازیافت زباله بسیار موفق است و فقط ۴ درصد از زباله های خانگی اش را دفن می کند. در واقع بخشی از زباله ها بازیافت شده و بخش دیگر به شکل سوخت در تبدیل زباله به انرژی استفاده می شود. با سوزاندن زباله در کوره ها، ۲۰ درصد گرمای کشور را تامین می کنند. توانایی سوئد در بازیافت زباله چنان زیاد است که خودشان زباله کم آورده و از خارج وارد می کنند. این کشور سالانه ۸۰۰ هزار تن زباله از کشورهای اروپایی وارد کرده و در نیروگاه های خود به کار می گیرد. بیشتر زباله ها از نروژ وارد می شود و سپس به صورت الکتریسیته و گرما به آن کشور صادر می شود.

● کشورهای جهان سوم و رسانه

رسانه های گروهی معمولاً آن بخش ناراحت کننده از تجارت زباله را مطرح می کنند. حکایتی که نشان از انبار زباله های سمی کشورهای پیشرفته در کشورهای جهان سوم دارد. به طور مثال روزنامه گاردین سال ۲۰۰۵ اعلام کرد هزار تن از زباله های خانگی آلوده با نام زباله کاغذی به چین فرستاده شده بود و افرادی که با زباله ها سروکار داشتند، تحت شرایط خطرناکی کار می کردند.

آیا تجارت زباله سودی برای کشورهای جهان سوم دارد و بهتر نیست کشورهای پیشرفته زباله هایشان را خودشان معدوم کنند؟

بزرگ ترین واردکننده زباله در میان کشورهای در حال توسعه چین است که طبق تحقیقات سال ۲۰۰۴ مشخص شد در آن سال بیش از چهارمیلیارد تن پلاستیک، ۱۲ میلیارد تن زباله کاغذی و بیش از ده میلیارد تن ضایعات آهن و فولاد وارد کرده بود و این روند همچنان ادامه دارد. در این تجارت انواع متفاوتی از زباله جای دارند. در حقیقت در بسیاری از فرآیندهای تولید محصولات خانگی، محصولات فرعی ناخواسته ای که قابل تجارت هستند نیز به وجود می آیند مانند زباله های کاغذی، مواد ارگانیک و زباله های الکترونیکی.

به طور کلی زباله ها به دو دسته تقسیم می شوند؛ خطرناک و بی ضرر. زباله هایی همچون کاغذ، بطری و ضایعات آهن بی خطر است، اما موادی که در برگیرنده مواد سمی اند معمولاً در دسته خطرناک ها جای می گیرند. این نوع زباله باعث آلودگی محیط زیست و در نتیجه بیماری موجودات زنده می شوند و پیامدهای زیادی دارند. زباله های الکترونیکی خطرناک به چین، پاکستان و هند صادر می شود و صادرکننده این نوع زباله عمدتاً آمریکای شمالی است. یک نمونه تجارت زباله خطرناک که اثرات منفی خطرناکی بر جا گذاشت در آفریقای جنوبی رخ داد. سال ۱۹۸۶ یک شرکت بریتانیایی در این کشور کارخانه بازیافت جیوه تأسیس و شروع به واردات زباله های جیوه کرد. دو سال بعد سازمان بهداشت جهانی مقدار بسیار زیادی جیوه، هزار بار بیشتر از استانداردهای جهانی، در رودخانه ای ۵۰ کیلومتر دورتر از این کارخانه پیدا کرد، مدتی بعد دو کارگر بر اثر سم ناشی از جیوه کشته و تعداد بسیاری از کارگران برای تمام عمر معلول شدند.

بر این اساس قوانین مربوط به انهدام زباله های سمی در دهه ۱۹۸۰ سختگیرانه تر شد و همین مساله هزینه از بین بردن زباله های خطرناک را افزایش داد و باعث شد این نوع زباله ها بیش از پیش از کشورهای پیشرفته به کشورهای در حال توسعه فرستاده شود و مدتی بعد تجارت این نوع زباله ها به طور کلی ممنوع اعلام شد.

از طرفی چند کشور در حال توسعه و پیشرفته صنعت بازیافت مهم و کارآمدی دارند که به وسیله زباله های وارداتی از جمله زباله های خطرناک اداره می شود و ممکن است صنعت این کشورها با مشکل قانون منع صادرات زباله های خطرناک مواجه شوند. در این صورت کار این صنایع با کسادی مواجه خواهد شد و افرادی که در این صنایع مشغول کار هستند، بیکار می شوند.

● زباله های الکترونیکی و پلاستیکی

این نوع زباله ها مورد علاقه چین است و این کشور عمده زباله ها را از ژاپن و آمریکا وارد می کند. همچنین بخش وسیعی از زباله های این دو کشور به دیگر کشورهای آسیایی در حال توسعه صادر می شود. اکثر آنها وارد کارگاه های بازیافت خانوادگی می شوند. زباله های الکترونیکی آمریکا به دلیل تولید بسیار بالای قطعات الکترونیکی و هزینه های گران بازیافت این قطعات بشدت افزایش یافته و این نوع تجارت برای این کشور بسیار مفید است. در عوض چین هم از این قطعات در بازیافت سود فراوانی می برد.

چین تنها کشوری نیست که زباله الکترونیکی وارد می کند، بلکه کشورهای فقیر آفریقایی نیز به این تجارت مشغول هستند، اما بیشتر زباله هایی که به آفریقا فرستاده می شود معمولاً به درد نخور هستند و در نهایت باید دفن شوند و اکثر این کارها غیرقانونی انجام می شود.

نوع دیگری از زباله که تجارت می شود، زباله های پلاستیکی است که چین حجم وسیعی از این نوع زباله ها را و بیشتر هم از هنگ کنگ و ژاپن و آمریکا وارد می کند.

در چین از این زباله های پلاستیکی بازیافت شده الیاف پلی استری و دیگر پارچه ها و با کار کم هزینه تولید می شود. جالب اینجاست که زباله های پلاستیکی که به این صورت بازیافت می شوند، دوباره به ژاپن صادر می شوند و این حلقه تجارتي بین چین و ژاپن به این ترتیب برقرار است.

● زباله کاغذی

نوع دیگری از زباله که در سراسر جهان تجارت می شود، زباله کاغذی است. کشورهای در حال توسعه عمدتاً به واردات این زباله ها از کشورهای پیشرفته می پردازند. هند یکی از تولیدکنندگان عمده خمیر کاغذ و کاغذ در دنیاست. از آنجا که بیشتر کشورهای در حال توسعه مانند هند دارای جنگل های استوایی هستند به علت حجم پایین فیبر چوب در این نوع درخت ها نمی توانند خمیر کاغذ مرغوب تولید کنند و بازیافت زباله های کاغذی گزینه ای مناسب برای این کشورها محسوب می شود. البته مصرف کاغذهای تولید شده از بازیافت زباله های کاغذی در هند بسیار بیشتر از کاغذهای تولیدی خود کشور است، زیرا الیاف بلندتر موجود در کاغذهای بازیافت شده می توانند کاغذی با کیفیت بهتر تولید کنند.

زباله های کاغذی در زمره مواد خام دست دوم محسوب می شوند، زیرا این نوع مواد را می توان بازیافت کرد.

البته هند درباره زباله های قطعات الکترونیکی نیز دستی در کار دارد و به بازیافت این قطعات می پردازد.

مسئولان بهداشت و سلامت هند معتقدند بازیافت این مواد باعث بیماری های کبدی، کلیوی و اختلالات عصبی در کارگران این بخش می شود، زیرا آنها برای بازیافت فلزات با ارزشی مانند طلا باید از اسیدهای قوی استفاده کنند و معمولاً در محیط های بسته با تهویه نامناسب مشغول به کار هستند.

منبع:

مجله ویستا- ۳۰ جولای ۲۰۲۱